

хвала; Мессала Корвинъ е наричалъ Кассия свой полководецъ — и двамата тие сж биле обещани съ почести и награди. Маркъ Цицеронъ възнесе Катона до небесата: какво направи диктаторътъ Цезарь? Той го не повика на съдъ, но му отговори съ друго едно съчинение, въ което опроверга неговите мисли. Писмата на Антония, словата на Брута, които оскърбяватъ Августа, разбира са — несправедливо, стихотворенията на Бибулла и Катудла, които сж пълни съ неудоволствие прогивъ цезарьтъ, не сж запретени и са четатъ свободно. Божественний Юлий, божественний Августъ не прислѣдваха тие съчинения, — и какъ да не превъзнося човѣкъ тѣхната умѣренность и мъдрость? Ако властительтъ пренебрегава оскърблението, то само по себѣ си губи сѣка една сила; напротивъ, оскърблението придобива вѣра въ народътъ толкова по-силно, колкото повече възбужда гнѣвъ у оновова, камъ когото е оправено. Не ща да говора за граждите: у тѣхъ свободата е достигала до самоволне; сѣки, когото са оскърбляле съ думи, предоставяле му сж и да са расправи съ думи. Но у насъ никога не сж отгѣмале правото да са говори свободно за овие, които смъртта е избавила отъ ненависть и пристрастие. Дали ще да помисли нѣкой, че азъ искамъ да възбуждамъ гражданете камъ междуособна война и да доведа Кассия и Брута на Филиппинските полета съ оружието въ ръка? Немá мислеть, че послѣ шейсетъ години, тѣхната паметъ не ще да са съхрани въ историята, както чертите на лицата нмъ въ тѣхните изображения, които самиятъ побѣдителъ не заповѣда да унищожатъ? Потомството безпристрастно раздава сѣкиму принадлежачата нему слава, и ако мене постигне вашето осжждане, — потомството ще да спомни не само за Кассия и за Брута, но и за мене (1).

(1) Сичката тая рѣчь наистина е била произнесена отъ Кременция Корда.